

AH-1430 CV-19
M.A. (Previous)
Term End Examination, 2019-20
SANSKRIT
Paper-III
दर्शन

Time: Three Hours

[Maximum Marks: 100]
[Minimum Pass Marks:36]

नोट : सभी प्रश्नाः समाधेयाः।

- ईकाइ-।
- प्रश्न 1(क) अधस्तनेषु कवपि द्वौ प्रतिपादनीयौ: 20
(क) अयुतसिद्धौ (ख) कारण लक्षणम्
(ग) समवायिकारणम् (घ) परार्थानुमानम्
- (ख) तर्कभाषामनुसृत्य हेत्वाभासाः प्रति पादनीयाः 10
अथवा
प्रत्यक्ष प्रमाणं सम्यक् विवेचनीयम्।
- प्रश्न 2 अधेलिखितेषु केडपि द्वे कारिके व्याख्येये: 20
क. मूलप्रकृति रविकृतिर्महदाद्याः प्रकृति विकृतयः सप्त।
षोडशस्तु विकारो न प्रकृति न विकृतिः पुरुषः।।
ख. हेतुमदनित्यमव्यापि सक्रियमनेकमाश्रितं लिङ्गम्।?
सावयवं परतत्रं व्यक्तं विपरीतम व्यक्तम्।।
ग. चित्रं यथाऽश्रुयमृते स्थाण्वादिभ्यो यथाच्छाया।
तद्वत्विना विशेषैर्न तिष्ठति निराकृतयं लिङ्गम्।।
- प्रश्न 3 कमपि द्वयम् प्रतिपादनीयम् 20
(क) अध्यारोपः (ख) साधन चुतुष्टयम्
(ग) अज्ञानस्य शक्तिर्द्वयम् (घ) निर्विकल्पक समाधिः
- प्रश्न 4 ईश्वर कृष्णदिशा पुरुष बहुत्वसिद्धिः कार्या। 15
अथवा
“ त्रिविधं प्रमाण मिष्ठम् कारिकांशं व्याख्यायताम्।
- प्रश्न 5 सदानन्ददिशा पञ्चीकरण प्रक्रिया प्रतिपादनीया 15
अथवा
वेदान्तसारमनुसृत्य आत्मस्वरूपं विविच्यताम्